

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Száchényfi-utca SIMON-ház Kunz József nr
kereskedésével szemben.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidéki
postán küldve
Egész évre ..... 10 frt — kr.
Félévre ..... 5 frt — kr.
Negyedévre ..... 2 frt 50 kr.
Egy hóra ..... 1 frt — kr.

HIRDETMÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztéséről és a
minden körülmények ide intézendők.

Érmentetlen levelek csak ismert kézektől
fogadtatnak el.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Hirdetési díj:

Öt-hasábospetitors egyszeri beiktatásért 5kr.
Helyi díj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyiltér 4 hasábos petitorsért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglal
ajánlás sora 50 krajosár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szombat Junius 8.

113. szám.

Szenzáció!

Bécsből, bizalmat érdemlő helyről
írják nekünk a „Pester Correspondenz“
után:

Ép oly elszomorító, mint köztudomásu tény, hogy a hírlapok egyrésze, és pedig igen nagy része a semmit, azaz a szenzációt, tejesen koholt, merészségük által a nagyközönséget megdöbentő hírek közzétételét tartja feladatának. A szenzációs zsánerben a legretentőbb koholók közé tartozik a berlini „Börsen Zeitung“ s a mit legujabban stupendus, és mondjuk meg habozás nélkül: stupidus.

„Fenntartással.“ — a fenntartás itt mindig fogásnak tekintendő s nem a hír meggyöngyítésének. — fenntartással közöl a berlini „Börsen Zeitung“ egy, hozzá állítólag Bécsből érkezett hírt, mely nem mond kevesebbet, mint hogy császár és király Ó felsége házában az örökösödés rendjét megdönteni s akként módosítani szándékszik, hogy a trónöröklés a legidősebb fítesvérenek s az ő leszármazóinak mellőzésével, mellőzésével a többi férfigbeli öröklésre jogosult agnatusoknak, egyenesen Erzsébet főhercegnőre, a felelhetlen Rudolf trónörökös egyetlen lánykájára essék.

Ily jelentést tulajdonképp egyszerűen agyon kellene hallgatni; nem érdemes a komoly megfontolásra és megozafolásra. De miután egy kétségtelenül loyális és nagyjelentőségű lap, a „Pester Lloyd“ tudomást vett róla: nemcsak megvan engedve, hanem éppen szükséges azt annak bélyegezni meg, a mi, t. i. ép oly alap-talan, mint könnyelmű koholmány.

A lovagias császár és király, ez az incarnationiója a törvényiszteletnek és ön felálló kötelességérzetnek, egy alkotmányos, mindég és mindenütt népei zavartalan nyugalmáért és békéjéért aggódó uralkodónak ez a mintaképe, és oly szándék, minőt a berlini lap tesz föl róla.

Valóban végkép érzéketlennek kell lenni illem és tapintat iránt s még hozzá

tudatlannak, mint a mocsár béka, hogy ilyesmit találjon az ember, ha csak fenntartás mellett is, az olvasó közönség elé.

Igaz, Ferencz József császár és király mint atya és nagyatyja is gyöngéd, jóságos, övéinek jólétéről gondoskodó; de nemes szívében a családi érzés soha sem szoritotta háttérbe az uralkodót; ő mindig s kivétel nélkül mindenk előtt a közjóra gondol s ezért eszelepszik, csak ezután jönnek az övéi és végül, legutoljára, ha már mindenki ki van elégítve s el van látva, következik a saját szemé-lye, saját kívánsága és kedvtelése.

Az csak természetes és magától értelhető, hogy a családfeje a felelhetlen, kemény sorscapás után arra gondol, hogy egyenes leszármazó, kik egykor, reméljük jó későn, a trónhoz legközelebbi posíciójukat elvesztik, megfelelőleg el legyenek látva. Ez irányban meg is történik minden, a mit egy jó gazda a személyes bevételek kitünő kezelése mellett a jövőre csak előkészíthet: a megboldogult trónörökös lánykájáról, Gizella főhercegnőről és gyermekeiről, végre Mária-Valéria főhercegnőről megfelelőleg gondoskodva lesz és ők biztosítva lesznek, a mint az egy habzburg-lotharingiai Ferencz József gyermekeit és unokáit is csak megilletti. Más azonban nem történik, senki nem is gondolt egyébre!

Tisza Kálmán.

Hiába gomolyodnak a lapályokból felszálló párak fekete felhőkké, zúgó dörgés és lázas villámlás mellett hiába ütköznek egymásba: győztesen állhat a világitó, forró sugár az ellenzéki tömegben, fényesen és sugározva halad a nap magas-pályáján, világosságot és meleget virágzást és melegt virágzást és tenyész-tést adva mindennek, még azoknak is, melyek ellene törnek, fényét eltakarják, megsemmisíteni szeretnék.

A vak szenvedély és kiméletlen ne-veletle ségnek mily orgiáit ütö ismét az

utóbbi napokban mindkét ellenzékünk; mint szedte elő ismét a rút fegyvereket, hogy azon férfi ellen fordítsa, kinek becsületes nagyságát és férfias higgadsá-gát nem tudják elviselni.

Mit használt nekik? Valóban, ha Tisza Kálmán nem az az önzetlen hazafi és államférfi lenne, ki Magyarországtör-ténetében maradvány időkre följegyezve lesz és ki a nemzetnek egyre tulnyomó-ba való többsége által elismertetik és becsületesítetik, hanem ha oly becsületes és becsületesítő kereső lenne, mint ellenfe-leinek táborában a streberek, megkellene köszönnie azt az állhatatosságot, mely-lyel minden alkalmat előhúrnak, hogy — nagyon szándékuk ellenére, de esal-hatlan biztossággal, — államférfi nagy-ságát a legfényesebb világosságba, ma-gukat pedig sötét cölzéljakkal együtt ár-nyékba állítsák.

Mikor az ellenzék, hogy a nagy közönséget Tisza ellen féltgassa, a gro-teszk-elmékű körmenetet rendezte, Tisz-arendelte el, hogy a bár feleslegesen, de szabad jogok gyakorlásában demonstrálók mellé rendőri kíséret adassék, mely he-lyet csináljon a körmenet részére és biz-tosítsa annak zavartalan lefolyását.

Ezt a valódi liberális és nemcsak emberileg, de politikailag is szép gene-rozitást az ultrák és „méréskelte“ ellen-zékiek azon politikailag neveléses, em-berileg éppen nyersnek nevezendő csiny-nyel fizetik neki vissza, hogy ugyanak-or, mikor a szabadelvü párt illustris-ve-érnek tisztelőre a Margitsziget fel-ső részén rendez lakomát, e családi ün-nep szentségét és méltóságát egy, a szí-get alsó felén adott „ellenlakoma“ által próbálják megzavarni.

A krakclerség mindenestire totaliter kudarcot vallott s a toastok, melyeket Irányi és Apponyi távollétében, kiknek a dolog mégis zu dumm volt, az ad hoc egyesült pártok szónokai váltottak, arra a „nobile par fratrum“-ra emlékeztettek, melyet Heine oly semmirekellő pompásan örökített meg: „Und da keiner wollte

leiden, dass der Andre für ihn bezahle, so zahlte keiner von den Beiden.“

Pardon! A „Pester Correspondenz“, mely e megjegyzést teszi, nem akart ta-lán a vendéglői számlára czélozni, zajos evésre és zsvajgó ivásra mindig van az ellenzéknek pénze, az általános nyomor-miatt való folytonos javjeszkéle daczá-ra; a nagy közönséget értjük, melynek a rendezők egy „isteni hecczet“ helyez-tek volt kilátásba, de csak egy egészen közönséges, iskolagyerekhez illő csinyt mutattak neki.

És ilyen „politikuskok“ ülnek Deák Ferencz mandátumára . . .

Igaza van Tisza Kálmánnak, ezer-szer igaza, ha ő, ki egymaga is megbirkó-zik az ily ellenfelekkel, el nem veszi hig-gadságát és szívós türelmét, hanem kitart, hogy egy ujkori szent Sebestyénként fogja fel nemes mellével nyilait ezeknek a po-gány „politikuskok“-nak: egy lágyabb téstzából gyurt kormányzó már rég elme-nekült vona ez elől a hálátlan fajzat elől, nem törődve a veszéllyel, hogy utódja engedményeket tesz nekik. Ezek azon-ban nem azok az elemek, kikkel pak-tálni, kiknek egyetlen újat is nyujtani szabad. Tudjuk miért. A liberális párt pedig tántoríthatatlan ragaszkodik a li-berális elvhez és ennek legkipróbáltabb képviselőjéhez: Tisza Kálmánhoz!

Főispáni kinevezések. Dr. Flatt Vik-tor Ujvidék szab. kir. város főispánjává ne-vezetett ki. Sándor Béla Bács Bodrog vármegye és Zombor sz. kir. város főispánja, ezen állásban meghagyása mellett, Baja tör-vényhatósági joggal felruházott város főispáni teendőinek ellátásával megbízottunk.

Az új belügyminiszter. Mint értesülünk, az új belügyminiszter gróf Teleky Géza lesz, a ki jelenleg a képviselőháznak házna-gya. E kinevezés már bevégzett tény s köze-lebb megjelenik a hivatalos lapban.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Egy debreczeni tudós Kisásziában.

— Dr. Kunoss a jelentése Kisásziai utjáról. A zsebkönyv. Eredeti népszerűsége. — (Folyt. és vége.)

Amint oda dobtam én is a köténybe egy csillogó ezüst darabot, közébe veszi és nézi, hogy nem kirmizie. A törökök ugyanis a kórmúci magyar aranyat kirmizinek ejtik, mely szó „piros“-at jelent, mintegy magyarázatoképpen a magyar arany szép piros színének. Legott előállott egy legendával, a magyar arany, meg az aranyesimáló dervis történetével. Ime röviden a tartalma:

„Középette a kis-ázsiai hegyeknek, nagy elvonultságban éldégéit egy nagy tudományu dervis. Allahoz való könyörgésekkel és al-mizna-osztogatással töltötte el minden ide-jét és folyvást azt kutagatta, hogy hogyan lehetne közönséges érzékből aranyat csinálni. Addig-addig, míg felfedezte a bölcsesség kö-vét és az arany csinálási titkát. Elterjedt en-nek a híre az egész világban, eljutott Magyar-ország királyához is. Hírvivőket küld a ma-gyar király a híres dervishoz és meghívja magához a királyi udvarba. Sokat szabadko-zott e ideig a dervis, de addig beszélték rá és addig kérték a király emberei, míg ráál-lott az aranyesimáló és utnak indult messze Magyarországra. Igaz-e, — kérde tőle a ma-gyar király — hogy felfedeztet volna azt a követ, a melyet ezredek óta mind hiába kerestek ez idáig? — „Allah adjon hosszú életet“ — felel a dervis és ezzel előmutat egy napnál is csillogóbb aranyat, mely sár-ga réz sziklába volt elrejtve. — „Megtudná-e mondani, — kérde ismét a király — hogy

hogyan változtatod át az érezet aranyá? — „Allah engedelmevel megmutatom“, mon-dja a dervis és kéri a királytól egy-két darabka rezet. Hozzák az emberek a rezet és átadják a dervishnek. A király színe előtt fog a mun-kához, tüzet rakat, fölolvasztja a rezet egy üstben és alig hogy belehittett egy porve-gyületet, melyet Kis-Ázsiából hozott magá-val, olyan fényes aranyá változott, hogy alig télt be a király a nézésével. Meglepte ez a csodálatos felfedezés a magyarok kirá-lyát és kéri a dervist, hogy dus gazdaggá, teszi, ha megismerteti az aranyesimáló por-titkaival. „Kincsedre nincs szükségem — feleli a dervis — hiszen ha azt akarok, csinálha-tok magamnak, a mennyt csak a szívem kí-ván. De meg fogadom is tiltja a gazdagsá-got, szegény vagyok, annak is akarok maradni és minden egy-bet megvetek.“ — Akárhogy kéri a király a por titkát, mindhiába, bajt-hatatlan a dervis szíve. „E titkomat — mon-dja a dervis — nem árulhatom el, sem kincs-ért, sem szép szóért. Ha meghalok, — velem együtt hal meg a tudományom is.“ — „Leg-aiább tán emléked hádd maradna meg“, kéri ismételten a király. Elővesz erre a dervis egy másik por-együletet és mondja a királynak, hogy evel nem csinálhat ugyan a rézből más érezet, hanem magát az aranyat, főleg a melyből pénz vernek, teszi csillogóbbá, — meg értékesebbé. Ezzel átadja a port a ki-rálynak és aztan készöl vissza Kisásziába.

„Mit kívánsz fíradóságod fejében, meg jutal-mal a porért?“ — kérde a dervistől a király. „Azt az egyet kérném csak tőled — mondja a dervis — hogy az én képmet veresd az arany pénzre.“ — Beleegyezett a magyarok királyja és ez időtől fogva a dervis porával verték a magyarok aranyait. Innen van az — végzi a mesélő — hogy nektek magya-roknk van a legszebb pénzetek, kirmiz i

(piros), mint a nap és hogy a régi magyar aranyon az aranyesimáló dervis képe van rá-veve.“

Rég elkiáltotta már az éjjelt az éjjeli ör, midőn vége felé járt a nagyok kávéházá-ba a mulatozás. Hoztak a szomszéd házakból honnan párnát meg lepedőt, bouman derékal-ját és ugy vetettek ágyat a kávéházban. — melyet sebtiben alvó helylyé változtattak át. Csak a zsebek legények nem hagytak abba a mulatozással és a másnap kora reggele ott találta őket ismét, társaságában a dalló és tánczó „ufakajakli“-nak.

A kjutahjai utat követtük további utazásukban. Az olympustuli vidék a dombosba csapott át és a naponként váltakozó török falvak agyanazt a képet mutattak mindenütt Kezünkben az Emírná mével (Paranes-levél) a falu vendégei voltunk mindenütt, a karaván-szeráj a szállónk és az egész helység a házigazdánk. Soha pénzzel a vendégszere-tet meg nem fizethettük. A brusszavidéki zsebek földről csakhamar a szmirnaiba meg az ájdinibe igyekeztem, a zsebek efék meg-jűrük voltaképpi fészékbe. A szoftának el kel-lött maradni tőlem, tehetetlenem tette a be-tettség, a kisásziai hidegláz és így magam értem Szmirnába, a hol új kormányzó pasá-val, új emberekkel volt dolgom.

Nagyobb tengeri uttal akartam előbb a szárazföldi nyugós utazást kipihenni. — Az Egyptomba induló hajó volt Szmirna kikötő-jében és ötödnapra már Afrika kánikulájában sűtkéreztem. — Alexandriából Kairóba menet Tantaiban állapodtam meg és stambuli bará-tom Juszuif Szaminál, tanta iskola török ta-nítójánál telepedtem le egy időre. A nyár leg-forróbb évszaka köszöntött ránk és mennél tovább maradtam a Nilus menti arab város-ban, annál nagyobb lett a kedvem itt kihuzni

a nyarat és csak ősz felé indulni Kisásziába. Juszuif barátom egyre arról gondoskodott, hogy erős elhatározással vájék e tervem. — Egy kisásziai telep volt Tanta közelében, nem rég ide költözött török emberek Konia vidékéről. Nosza közük telepüdtünk mi is és két hónap befolyása alatt tökéletesen leje-gyezhattuk a kóniavidéki török nyelvjárást. Annál becsesebb volt Juszuif Szami segítségé-re, mert maga is kóniavidéki török volt. Ka-iróig kísért el innen barátom és a Szezi-ecatornán keresztül Port-Száidig, innen meg a sziriai partok mentén előbb Görögországba a hellén földről meg Szmirnába, Anadolia fő-városába jutottam. — Arab és görög földről ime ismét a tükörök közt, zsebek országban.

Szmirnát Gyaur-Szmirnek nevezi a tör-ök, mert több benne a keresztény, főleg a görög, mint a mohamedán. El a tengerpart-tól, a hegyoldalnak húzódik a török negyed, melynek sikátorszerű utczáiban van az otthona a szmirna vidéki zsebeknek. Voltaképpi fővá-rostok azonban Ajdin, és Izmirtől odáig a leg-festőiebb völgyek egyikét szedelte át velünk az odarobogó vasút. És ezzel elertem utazásom főpontjához, a zsebeknek eredeti tanyájához.

A körülötte levő falvak, megannyi zse-bek telep és a vidék zordon hegyeiseiben százával olálkodnak a kisásziai törökök különfé-lyű törzsei.

Együttessen zsebeknek nevezik őket, mely régebben csak egy törzs nevével jelentette. Ma már elveszében az ethnografiai jelentőségük és a mióta állandó lakhelyre kényszerítik őket, — sokat is veszítenek eredeti jelle-mvonásukból.

A zsebek ma már csak rablót, hegyek között barangoló jelent, nem egy mint ré-gében, a mikor városokat és falvakat bírtak és effélek nevezett vezérek alatt függetlenül éltek a török uralomtól.

Országgyűlés.

Budapest, június 7.

A képviselőház mai ülése elején az előző nap a Polónyi-Várady féle ügy alkalmával tett kijelentései folytán a ház tagjai közt támadt félreértések eloszlatására nyilatkozatot tett, mely minden irányban megnyugtatólag hatott. Ezután a ház gyors egymásutánban elintézte a mai és napirendjét. Először a tegnapi letárgyalt törvényjavaslatokat fogadta el a ház harmadszori felolvasásában.

A regale-előlegekről szóló törvényjavaslat, melyet Hegedűs Sándor előadó referált, keletett legrosszabb eszmecséret, melyben többen vettek részt. Szentkirályi Albert elfogadta a javaslatot, de a függetlenségi párt nevében bizonyos kifogásokat emelt. Polónyi Géza, Szentkirályi fejtegetéseire azt mondta, hogy egy részt nem érti, a másikat nem helyesli, s általánosságban sem fogadta el a javaslatot, mely szerinte nem éri el a célt, melynek érdekében benyújtott; a javaslatot szemfényvesztésnek, az előlegeket állami uszoriának mondta. De Tiszta miniszternek s az előadó földeltek Polónyi tájékoztatásait és tévedéseit, melyek elnézésben az ügyesek szelsőbéli Szentkirályi indíttatva érzé magát, kiemeli, hogy a függetlenségi párt, mint ilyen, értekezleten elfogadta a javaslatot, ennek kijelentésével őt bizta meg és szóló nem barátja az akadékoskodó ellenzéki politikának. Jellemző a szelsőbéli pártviszonyaira, s arra, mely befolyások emelkednek ott tulsúlyra, hogy Szentkirályi és Polónyi közt lefolyt eme vita után a párt megállapodása mellett szavaztak a szélsőbairól negyven (közülük Hoff Ignác és Irányi Dániel), a többiek követek Polónyi ur zászlaját. — A javaslat a 2. § nál Ullman módosításával egybekben változatlanul fogadtattott el.

Ez megelőzőleg a katonai szolgálat teljesítő joghatóságokra vonatkozó törvényjavaslat tárgyalatott, melyet Szathmáry György adott elő. Fenyeveszy felszólalására gr. Csáky miniszter kijelenté, hogy a katonai tudományoknak az egyetemen, bár nem kötelező módon tanítása iránt, a kellő lépéseket megteendő. A javaslat maga, ugyancsak az országgyűlés katonaköteles tagjaira vonatkozó törvényjavaslat is, melyet Münnich referált, nem közben a Bokros Elek által előadott luxemburgi szerződés is változatlanul elfogadtattott.

Holnap d. e. 11 órákor a mai ülésben elfogadtattott javaslatok harmadszori felolvasása végett ülés lesz.

Meghívás.

Gróf Dégenfeld Lajos volt országgyűlési képviselőnk és dr. Csiky Kálmán országgyűlési képviselőjelöltünk bucsu-illetőleg programbeszédet a folyó június hó 10-én, Pünkösd második napján d. e. 11 órákor a városháza nagytanácstermében tartandván meg, ezen beszédek meghallgatására a második választókerület s abadellví párti választóit, valamint minden más eziránt érdeklődő polgártársaimat azon kérelemmel van szor-

Az egykor büszke faj, melyről azt tartják, hogy még a szeldsuki idők előtt is Andólia lakója volt, ma még a feyverhordástól is meg van fosztva és csak falvakban ha tele agyathatja széles tripolisí óvét a legkülönbébb késekkel és feyverekkel. Még csak nem is olyan rég, hogy fe hagytak a kóbor élettel. De még most is együtt tartanak a különböző törzsek, az úgy nevezett asiretek és itt időzések alatt, nem kevesebb, mint kilenczven ilyen törzseknek a nevé tudtam összejegyezni:

Nyaranta a hegyek tetejébe, a jajlába vonulnak. télen meg leszállnak a völgybe, a kis lába. Fent a férfiak dolgoznak, juhot tenyésztenek; télen meg az asszonyokra kerül a sor, a kézi munkájokra. Az izlámot csak éppen a nevéből ism rik, sokan még arról se. Dsámikba nem járnak, hodsát nem ismernek, és úgy házasodnak, hogy kapja magát a két szerető szív és mennek a hegyek közé Hodsa nélkül, imám nélkül, mint férj és feleség térnek vissza. Rituális izlám nevéket nem is ismerik és nem arab, hanem török néven szólítják egymást. Kulaksiznek „fületlen-nek hívják az egyiket, a fia meg kulaksiz-olu, „fületlen-ü”; a másiknak „durva szakál” a neve, a fiát meg „durva szakál” (kaba szakal olu) Vannak közöttük „vadállat” (zenevar), „sakál” (cakal), „bor os” (bíberzi), „nagy-papucs” (koza papuz), „almás” (elmazé), „nagy bajusz” (koza bujik) nevék, nem különben magyar fiak (mazar-olu), teketés hajuk (saci karali) lila termékek (kaz boju) és bugyogólan-ik (donsuz-olu). Epp úgy a nőnevek is. Sok törzs már kipu-ztóban van, de van még nagyszámból álló is. Egyike a legnagyobboknak a jürük nomádok törzse. Nagyobb csoportokra oszolva letel-pednek egy-egy hegvydalon, felállítják a szátraikat és míg a férfiak folyvást fennmaradnak dolgozni, addig a nők lejárnak betelvisításokra slyot,

reenség meghívni, hogy minél számosabban megjelenjen méltóztatassanak.

Az intéző bizottság nevében

FRÁTER IMRE elnök.

Napi hírek.

— Boldog ünnepeket kívánunk olvasóinknak. Lapunk, ünnep után, kedden jelenik meg. — Dr. Csiky Kálmán a II. választókerület s abadellví pártjának képviselőjelöltje ma este 7 óra 19 perczkor érkezik a gyorsvonattal Debreczenbe s program beszédet, pünköst második napján d. 11. órákor tartja meg a városháza nagytermében. Gr. Dégenfeld Lajos volt képviselőnk ugyanekkor bucsuzik el választóitól. E en beszédek meghallgatását ajánljuk a II. választókerület összes, de különösen s abadellví párti választó polgárainak figyelembe.

— József főherczeg ő fensége tegnap reggel 9 órákor utazott el Debreczenből. Tavozásánál nagyszámbú közönség volt jelen, mely lelkesen éjzenzt a főherczegnek. A városi, megyei, egyházi hatóságok, állami hivatalok, a katonaság képviselőitől szívesen bucsuzott el a főherczeg, a ki innen Arad-megyébe, kisenői uradalmába utazott. — A főherczeg esütőtökön delután a város ötös fogatán kikocsizott a nagyerdőre, a hol a helybeli katonaság tisztikara, ugyancsak a közönség tömegesen jelent meg. A 39. gy. ezred zenekara váogatot micsort játszott odakünn. A főherczeg, kísérete, továbbá Kubinyi és Kassai Farkas tábornokok, gr. Dégenfeld József főispán, Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Rásó Gyula a pispán társaságában huzamosabb ideig maradt a Nagyerdőn, a hol igen jól találta magát. Ő fensége meglepődését fejezte ki a honvédség, a tanácszólag gyakorlati telet; dicserő a Nyulas mellett épült új honvéd barakokat. A társalgás közben fölemlítette, hogy a honvédség létszáma Debreczenben tetemesen szaporodni fog, az által, hogy minden honvédszázalójának kerete három századról negyre szaporították és minden keretszázad állandóan összpontosították, a mint ez a sorhadnálvan. — Így tehát jövőre a most Debreczenben elhelyezett 3 zászlójú, 8 keretszázada helyett 12 lesz. Ez a szaporítás természetesen maga után vonja a honvédlaktanyák kibővítését is.

— Anquette a regale ügyben. Wekerle Sándor pénzügyminiszter tegnapra érkezkelt hivat össze a regale ügyben, melyen Ludvig miniszteri tanácsos, Rác osztyaitanácsos és a regalebérlok küldöttsége részéről Dr. Popper Mór debreczeni ügyvéd, Aron Jenő debreczeni regale bérlok, Veisz Mór (Kolozvár) és Reiner Miksa (Kisújszállás, a vidéki bérlok részéről) vettek részt, kiket a miniszter táviratilag hívott meg. — A javaslat, főleg annak 130, 131, 132 §§ ai beható vita tárgyává tétettek; azonkívül a bérlok külön beadványban fogják még álláspontjukat, nezetüket előadni.

— Kinevezés. Bonis Sámuel, kit városunk széles köreiben ismernek, a nyíregyháza kir. járásbíró-sághoz aljegyzővé nevezették ki.

tejet, tejtét árulnak vagy pedig kézimunka felét. Fátvolyt nem viselnek, sem hosszú török női felöltőt, hanem katricszerű alsó szoknyát, a lábukon eszimat, a fejükön meg nap ellen védő turbánzerű süveget.

A férfiak ruházata szintén nagyon eltérő a többi törököktől; kurtu zabonyonnyal, széles ülőpü bugyogóval és térdig érő eszímajakkal, úgy jeennek meg néha-néha a városok. A nyelvük meg annyira eltérő a kisázsiai törököktől és a többi zejbek törzsétől, hogy még az andóliai paraszt sem érti meg őket. Egy másik érdekes törzs, a hegyes süvegűek (sívi külábi) törzse.

Egyszer egy esztendőben szállanak le a városokba s már jó messziről felismerhetni őket hosszu és eszesosiba végződő süvegükről; korukat úgy számítják, hogy minden esztendőben egy-egy kendőt kötnek a fejükre és a hány kendő összegyűlé, annyi az esztendőjük száma. Öregüket láttam, hogy csak úgy roskadoztak a kendő süveg terhe alatt. A deszka áru ók (tahtazi) fát meg deszkafelét szállítanak a hegyekről és arról ismeretessk, hogy megvetik az izlám hitet s nagy titokban bályványt inádnak. De valamennyi törzs mind ismer egy fejjebb való efit és ezen kívül nincs az a hatalom, a kinek enged megkednén-k. Még a faluban letel-pedetteknek is meg van az efüjük és katonákat is ennek a szavára szolgáltattak ki.

A tanulmány ezután áttér a kisázsiai népköltészet egyes gyöngyeinek ismertetésére, szepen hangzó fordításban több népdalt, népbaladát mutat be. Érdekes az Arany János által „Jóka ördögében” feldolgozott népmesének török variátoja, melyet Knoss felolvasása végén szintén bemutatott. A vonzó leírásokat és ismertetést a nagyszámbú közönség lelkesen megéjlenzte.

— Isteni tiszteletek. Holnap, Pünköst első napján az ev. ref. Nagytéplomban: ifj. Kovács János s. lelkész, a Kistéplomban Medgyaszay Gyula s. lelkész, az új téplomban Erdős József hittanár, az ispotálytéplomban K. Tóth Kálmán fognak praedikálni. Az urvacsorai beszédet a nagytéplomban Némethy Lajos, a kistéplomban Kiss Albert lelkész tartja. Delután és ünnepest második napján d. e. d. u. a legátusok praedikálnak.

— Az iparoskör tánczvigalma. A debreczeni iparos kör 1889. évi június hó 29-én, szombaton saját pénztára javára a nagyerdei „Dobos” vígadóban zártkörű tánczvigalmat rendez. B lepti-jegy személyenként 1 forint. Belépti-jegyek előre válthatók Szedák József pénztárnoknál, ez akívül Lőrincsik László aranyműves. Nagy András keztűs, továbbá Serfi Ede és Huber József urak fizethelyiségében és este a pénztárnál. Zenész Rác Károly zenekara leend. Felülhízetékek köszönettel fogadtattak s hírlapilag nyugtáztattak. A mindg sikerülni szokott mulatságot melegen ajánljuk a mulatni szerető közönség figyelembe.

— A honvédegyet sorsjáték. R á z s ó Gyula ur megének általános tisztelt alispánja valóban dicseretes példáját adta újabban is annak, miként kell jó példával előjárni a hazafiságbán tisztviselőinknek. Az alispán ur ritka szép példával mozdítja elő a debreczeni 48—49-iki honvéd egylet jótékony célú sorsjátékának sikerét. Mert egyfelől széles és hathatós támogatása által igyekszik annak sikerét emelni, másfelől ő maga 100 drb sorsjegyet vett a jótékony cél iránti tekintetből. — E jótékony célú sorsjátékot vajha minál nagyobb buzgalommal karolná fel a közönség. — Egy sorsjegy ára, különben is oly esékély (20 kr.) hogy azt a szerény anyagi körülmények közt élők is megvehetik. — Emberbaráti és hazafias tettet is gyakorolnak azaz és ezenkívül értékes nyereményekre lehet kiáltásuk. A nyereménytérnyak megtekinthetők a Gazdák és iparosok hite szövekezte áruosarnoka kirakatában (Megyeház mellett).

— A kereskedő ifjak önképző egyesülete a tél folyó hó 15-én, szombaton, a „Margit” fürdő nyári vígadó termében tartandó zártkörű tánczestélyre a meghívók már szétküldték. A meghívók szétküldésénél a rendező bizottság a legnagyobb figyelemmel igyekezett városunk és a közel vidék művelt közönségét szem előtt tartva — részökre a meghívót küldeni. Mindamelllett megtörténhet, hogy egyesek tévedésből, vagy a posta hiányos kezelése miatt, meghívót nem kaptak; miért is eziránt bizottsági enök Engesszer József urhoz (Szent-Anna utca 2666. sz. a.) fordulni, vagy pedig a meghívatni szándékozók nevé az egylet helyiségében ezen célra letett ívre a név és lakhely pontos megjelölése mellett leírni sziveskedjenek.

— A nagyváradi püspök Fürtán. Dr. Schlauch Lőrincz nagyváradi püspök, hétfőn, mintán előbb B. Szent-Mártonban kiszolgáltatta a bérmlás szentségét, Fürtára utazott, ugyanezen főleg pártori kötelezések teljesítésére. Fürtán van tudvalevőleg főt. Szakszó Rezső debreczeni prépost plébános prepositi birtoka. — Ezért a debreczeni katolikusok szerettel lelképáztora volt a házigazda Fürtán. A furtai fogadtatásról követezöket írhatjuk: Fürtá határán lelkes ováció fogadta ő nagyméltóságát. Ide sereglett egybe hatalmas lovas bandériummal s negyven magánfogattal Fürtá környékének intelligenciája. Szakszó Rezső debreczeni kis prépost ur vezetése alatt, ki lelkes szavakkal üdvözlő magas vendéget. Majd az egybesereglett tisztelgők nevében Bódogh János időközi ref. lelkész tartott egy eszmékben gazdag szép beszédet ő Excellenciájához, ki meghatóttan köszönte meg e szép fogadtatást. Ezután a meggyarapodott menet Fürtá községre rohogott be s az ottani téplombban végeztet rövid püspöki imát az egész társaság a szépségéről híres furtai kis erdőbe hajtattott, melynek közepén foglalt helyet a debreczeni kis prépost pompás nyári laka, mely kényelemmel fogadta az érkezőket. A küldöttségek tisztelgése után csakhamar kezdetét vette a pompás ebéd, mely bármely fővárosi szakácsnak is dicseretet szerzett volna. Az ebéden résztvevők sorában voltak Schlauch Lőrincz ő nméltóságán kívül Schlauch Nándor püspöki urada mi kormányzó, Sal F. kir. tanácsos polgármester, Zujnai J. Radnai Farkas, Bunyitay Vince, Eder János kanonok, dr. Schweiger püspöki titkár, Szunyogh Loránd, Ferenecz Elek főszolgáirók, Szakáll Pál járásbíró, Rézman Márton, Csomák János, Erdélyi Lajos, Tarkányi Pébánosok, Leszkay János, Tardy Sándor föld-birtokosok, J e n e y József egyh. pénztárnok, Bódogh János ev. ref. lelkész stb. Az ebéd alatt sikerült pohárköszöntöket mondottak. Ebéd végeztével a pompás erdőben szédelt el a díszes társaság, nem győzven betelni annak szépségével. Estére szüköb társaság maradt együtt a vacsorára, melyben a püspök kíséretét képező papságon kívül csak Szunyogh, Ferenecz, Nagy M. főszolgabírák, Szakáll és Blógh járásbírák és Tardy vettek részt. Másnap a furtai téplombban püspöki mise volt, melynél Zujnay János, Radnai Farkas, Bunyitay Vince, Eder kanonokok, dr. Schweiger Rezső püspöki titkár, Rézman Márton, Csomák János, Bihar Ferenecz plébánosok, Tarkányi, a debreczeni Terézianum igazgatói és Erdélyi Lajos, debreczeni káplán jsegédkezték. Mise végeztével a szent beszéd s azt követőleg a bérmlás következett. Majd aztán a szertartás végeztével a plébániát s iskolát látogatta meg, minde-nyit elismerésnek, megelégedésnek alá kitjezest. Delében pedig a Fürtához tartozó leánygy-

házak területén lakó előkelőség tisztelgését fogadta. Déli 1 órákor vette kezdetét a díszes társaság házigazda kisprepost jóhírú asztala saját magát igyekezett felülmúlni az ételek, italok kitünőségével. A pezsgőnél megeredt aztán a pohárköszöntések ajja s oly magas nívaurá emelkedett a szónoklatok színvonala, minőre ily jó szónokokból álló díszes társaságban is csak különös jó hangulat mellett szokott felszökkenni. — Csomák János furtai plébános a püspököt, a püspök Szakszó Rezsőt, Csomák Jánost, Szunyogh Lorándot, Örléy Kálmán a püspököt, Szigeti Elek zsákai ref. lelkész a püspököt, ugyancsak Zujnay kanonok is köszöntötte fel. — Ezután Szakszó Rezső kisprepost plébános elmes toaszóban éltette a Napot (püspököt) kísérő égi testeket, Zujnay, Radnai F. nagybo ygókát és dr. Schweiger kis bolygót. Frantikus éjlen riadal tört ki a szellem dos szavakra. Sal Ferenecz, Nagyváradváros polgármestere Szakszó Rezső kisprepostot éltette, mint hajdani iskolatársát, mivel szegény sorokból, saját erejükből küzdötték fel magukat az általuk mai napon elfoglalt megtisztelő állásra, tagadhatlan jeléll annak — hogy az annyira — hangzatosított protekció mellett is elismerésben részesül az előretörő szorgalom s tehetség mai nap is. — A főpásztor d. u. 5 órákor hagyta el lelkes ovatók között Fürtát. Minden jelen volt lehez szívvel bucsuzott a felül mulhatlanul vendégszerető házigazdától: Szakszó Rezső nagyváradi kanonok, debreczeni kisprepost plébános nagyságától, kit legjobban jellemnek saját szavai, midőn egyik pohárköszöntőjében nemes hévvel mondá magas vendégének: „Lehetek és bizonyára voltak elődem között nagyon sokan, kik érdemekben gazdagabbak voltak, mint én, de egyben semmi esetre sem volt egyikük is nagyobb nálam s ez a főpásztorom iránt érezett fűi hódolat és őszinte ragaszkodás, tisztelet és szeretet és ezeket illetőleg én nem engedem tulszárnyaltatni magamat soha!”

— Társas vacsora. A szabadelví párti választók pünköst második napján, hétfőn este 8 órákor társas vacsorára gyűlnek össze, abból az alkalomból, hogy gr. Dégenfeld Lajos a II. v. kerület volt képviselője elbucuzik választóitól, dr. Csiky Kálmán képviselőjelölt pedig program beszédet tartja. — A társas vacsora a „Bika” éttermében tartatik meg. — Kérjük pártunk tagjait, hogy azon minél számosabban megjelenjen sziveskedjenek.

— Nyilvános köszönet. A debreczeni Ö. T. egylet által f. évi június 1-én saját zenekara pénztára javára rendezett tánczmulatság költségei fedezéséhez T. Weinberger Lajos főújszász ur 1 furtal o. é. pótlólag hozzájárult szives volt, a midőn nevezett urnak a felül fizetésért köszönetemet nyilvánított; má-résről tudatom, hogy a tüzőlt zenekari pénztára javára e czimen befojlyt 29 ft 52 kr összeg a pénztárba mai napon egydjéleg beszolgáltattott. Debreczen 1889 június 8-án. Mahmeister Ádám b. pénztárnok.

— A képviselőválasztások idejét a központi választmány tegnap tartott ülésében folyó június hó 21-ére (péntekre) tüzte ki. — Választási elnök: Dr. Medve Kálmán, helyettes elnök: dr. Kemény Mór, jegyző: Descombes Henrik, helyettes jegyző: dr. Medgyaszay Dzsózsef. A választás reggel 8 órákor kezdődik a városháza nagytermében. A szavazást a hatvanutazai választók kezdik meg.

— A helybeli legátusok az a ábbi sorrendben praedikálnak a pünkösti ünnepek alkalmával: I. nap delután a nagytéplombban: Tóth István eskü; kistéplombban: Papp Gusztáv senior; czegléd-utcai téplombban: Tóth József eskü; ispotályi téplombban: Szécsi Miklós esk. — II. nap delélt: nagytéplombban: Papp Gusztáv; kistéplombban: Tóth István; czegl.: Tóth István; ispotályban: Tóth József; delután a nagytéplombban: Tóth József; kistéplombban: Szécsi Miklós; czegl. u. új téplombban: Papp Gusztáv; ispotályban: Tóth István.

— Dr. Csiky Kálmán legújabb könyve. Városunk II. választókerülete szabadelví pártjának képviselőjétől Dr. Csiky Kálmántól, ismét egy nagy szabású, vaskos munka jelent meg, melyről az összes sajtó elismeréssel emlékezik meg, mint olyanról, mely nagy hiányt pótolni van hivatva. Ez a legújabb munka „A magyar állam közigazgatása” czimtel viseli s „Kézi könyv a joghallgatók és szigorúok használatára. A legújabb törvények és rendeletek alapján írta Csiky Kálmán, a miügyetem tanára.” Most a második kötet jelent meg; miután az első kötet, mely a bevezetés és általános részt, illetőleg a magyar állam, közigazgatási részét, szervezetét foglalja magában, már korábban megjelent. A második kötet a közigazgatási jog anyagi részét tartalmazza. Mint cziméből is látszik, e mű első sorban tankönyv s közgazdasági joguak nagy anyagát elsősorban a tudományos rendszer követelményeinek és a paedagogiai szempontoknak figyelemmel tartása mellett foglalja össze. A jelenleg is hsznlatban levő e tárgyú könyvek — írja a „Magyar közigazgatás” — alig egy-kettő kivételével nem tartalmazzzák közgazdasági joguak teljes anyagát, miután az utolsó három éven belül számos oly törvény jött létre, a melyek a joganyagot részben módosították, részben fejlesztették. Dr. Csiky munkája e részben hiányt pótol, s beilleszti a közigazgatási jog tudományos rendszerébe az 1886. év óta létrejött adminisztratív törvényeket.

fogad- mely- saját italok után a végre illy csak kkm. ispokót, st. Sz- ispokót, st. fel. — ost plé- ot (püs- Radnay is hely- szellem arad-vá- kispré- t, kivél ttek fel t meg- nak — tekező — s elöre- is. — lelkes volt ne- nul ven- ó nagy- plébas- nek san- tójében k: „Le- között agabbk stre sem ez a fő- s ezekt nyaltatni párti hőtön ek össze, ne field- ne elbu- man kép- tartja. termében ait, hogy i szives- czeni Ö. ját zene- multság r Lajos hozzá- urnak a vánitom: zenekar 29 fét 52 gyűjdej- 9 június ok. t a köz- ülésében te ki. — mán, y Mór, helyet. De s ő. ik a vá- a hatvan- ábbi sor- nepek al- plomban: Papp plomban: plomban: déelőtt: kistemp- templom: Tóth Miklós; Gusztáv;

— Szerencsétlen halál. Biharmegyei P o- cs a j község ifju segéd jegyzője — a szápi születésű Onodv László, — a debreczeni gymnasium volt jeles növendéke, — e hó 3 án a Berettyóba — hova fűródni ment — belefulladt. A szerencsétlen fiatal ember egy barátjával ment fűródni, a ki midőn a fuldokó kiáltásait hallotta, megmentésére rohant, de abban a perczben, mikor megragadhatta volna. Onodvt egy kavargó örvény elsodorta, úgy hogy nem is jött fel többé a víz felszínére. Holttestét csak hosszas keresés után találták meg az örvény fenekén. A derék ifju halála örvégy ödes anyjának szívén mély sebet ütött s ismerősei körében őszinte részvét keltett.

— Neumayer József örnagy még folyton vivődik a halálal. Tegnap pár p. rezre visszanyerte eszméletét, megismerte nejét és tejt kért. — Életben maradá-ához orvosai semmi reményt nem kötnek. B. ráta, ismerősi tömegesen tudakozóknak állapota felől lakásán és hagyják ott névjegyveiket részvételük jeléül.

— Bugyi Sándor, hírneves debreczeni talyigás élményel. Irta Kerekes Géza. Ily czimű tréfas mulattató könyv jelent meg. — Nyomatot a „Debrezeni Ellenőr“ könyvnyomdájában. Megrendelhető ugyanott, ára 60 piz.

— A tisztántuli ev. ref. egyházkerület térképe, melyet a kerületbeli egyházaknak és lelkeseknek főt és mélt. Révész Bálint püspök ur melegen ajánlj. megjelent a „Debrezeni Ellenőr“ könyvnyomdájának kiadásában. A díszes, 1 mtr. hosszú s 75 cm. széles térkép ára finom papírra nyomva 1 f. 50 kr., vízszóra huzva 2 f. 50 kr., léczzel is ellátva 2 f. 30 kr. Megrendelhető a „Debrezeni Ellenőr“ könyvnyomdájában. Vidéki előfizetőknek példányaitak ma expediatla a kiadóhivatalt.

— A nagyerdei kadas fürdő, mely a kor igényeinek minden tekintetben megfelelőleg, szobáinkat két káddal s zuhanyval van ellátva Pünkösöd 1-ső napjától fogva a t. közönség rendelkezésére bocsátatik. — Egyes fürdő jegy ára 50 kr. Családi fürdő jegy ára 1 f. 50 kr.

— A második műkedvelő előadás, hétfőn, pünkösöd 2-ik napján tartatik meg a „Margit fürdő“ nyári szinkörében. A következő darabok fognak előadani: A k o m i k u s magán jelenet. Irta Kárthy Emil, e őadja P ü s p ö k y Imre ur. A l é g y, magán jelenet. Előadja T h a n Gyula ur. A r o k k a n t h u s z á r, Szilgietli népsziműve. Végül „Magyar solo“ lejt Nagy Gyula ur. Bővebb felvilágosítást a színlapok nyujtanak.

— A megiffodott csolnakázó egylet. Polonyi Andor meglehet elégedve fáradsága sikerével. — Egy egész évszakt fordított rá, hogy üdvös célját elérhesse. El is érte. — Hénapokon át kapacitást; az ügybuzgókba uj lelkesedést öntött; a kétkedőket meggyőzte; a közönyösöket érdeklőzőségbe hozta a maga terveivel; és ma több száz tagja van a csolnakázó egyletnek, mely ujra szervezkedett uj alapszabályokra, tele pénztárra és uj járművekre fektette a létjogosultságot és meritven azokból életképességet. — A szilárdan állt uj karesu sandinok és könnyű csolnakok szeledik a tó vizét, melynek iszapos medrét nem sokára kitisztítják. — A debreczeni közönségnek kellemes és egészséges szórakozási hely kínálkozik e helyen, melynek szép jövője is lesz, ha a tervezett debreczeni-receke n.-létaí közúti vasut kiépülésével oleső és kényelmes közlekedést nyer. Az egylet esütörtökön délután tartotta szervezkedő közgyűlését Ujváry István ügyvéd korelnökelete alatt. — Des Combes Henrik ügyvéd felolvasta az alapszabálytervezetet, mely igen kevés módosítással elfogadtatott. — Az alapszabályszerint az egylet „debreczeni csolnakázó egylet“ nevet visel. — Jelvénye egymást keresztező két evezőlapát és egy horony. — A tagok: régi alapító tagok, a kik az uj egyletnek a régi felszerelésből álló vagyonát átengedték; uj alapító tagok, a kik egyszersmindenkorra 30 forintot befizetnek; pártoló tagok és pedig egyesek és családok, a kik 3 évre kötelezik magukat; tagsági díjukat a választmány időközönként állapítja meg; foglalkozó tagok, a kik egy évre lépnek be. Tagok nők és férfiak egyformán lehetnek. — Végül a tisztikar és választmány alakított meg, következőleg: elnök B e s z l e r Lajos, jegyző: Z o l d Mihály, pénztárnok H a n k e Emil, gazda: P o l o n y i A n d o r, választmányi tagok: Ö r y Sámuel, Csúrka János Klekner Manó, Baum Miksa, régi alapító: Simosffy Gyula, Boczkó Sámuel, Bekényi Péter, Ujváry István, Szilágyi Imre, Dr. Kenézy Gyula, Tassner Hugó, K. Tóth Sándor, Jánossy Zoltán és Diószegi Mihály. Az egyet — m-llékesen megjegyezzük — egyike a legdemokratikusabb egyleteknek; mert mint a tisztikar szervezetéből látszik, csupán az okvetel-n szükségese tisztviselői állásokat szervezte és a nők egyenjogúságának élvén alapul.

— A p-ladányi önkéntes tüzoltó egylet pénztára javára június hó 15-én az „Almás“ kertben zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Belföldi; személy-jegy 1 f. Család jegy 2 f. Felülfizetők közzönettel fogadtatnak. Kezdete d. u. 4 órakor.

— M e y János budapesti magyar daltársulata hétfőn kezdi meg Vilmos Lajosnál előadásait.

— A „Kis Pipa“ a Nagyerdőn. Ünnepe második napján, a mikor a fel város a Nagyerdőn tölti az idót, Kemény János a „Kis Pipa“ derék vendéglőse huzcolkodik a Nagy

erdőre, s egy nagy sátorban, a lövölde mögött lévő kut mellett, várja vendégeit jó borral és friss ételekkel.

— Találtott egy nefelejs broche a Czegléd utczán. — Atvehető a III. ker. rendőrségnél.

— Csillagok járása. Eltekintve a beállott tikasztó forrásától, a hivatalos nyárelő 21-én 7 óra 26 perczkor reggel kezdődik. A nap hossza június 1-én 15 óra 37 percz volt s 19-ig 17 perczel nő. Ekkor van fődésünkön a leghosszabb nappal s ettől kezdve a nap a hó végéig 4 perczet fogy. A hold első negyede tegnap volt 9 óra 18 perczkor este. Holdtölte 13-án d. u. 3 óra 14 perczkor lesz, utolsó negyed 20-án reggel 8 óra 51 perczkor és új hold 28-án délelőtt 10 óra 10 perczkor. A bolygók járása e hónapban nem mutat semmi különöset. Criticus napok dr. Falb Rudolf jóslata szerint június 13-ika és 28-ika.

— Bokréta ünnepe. A debreczeni ág. hitv. ev. egyház Miklós-utczán épülő imaháza falai már annyira felemelkedtek, hogy ott ma a bokréta ünnepelet megtarthatták.

— Az új zona-tarifá életbeléptetése. Em litettük már, hogy a Baross Gábor kereskedelmi miniszter által a magyar királyi államasutak személyforgalmában tervezett zonatarifa angustus elsején lép életbe. Mint a „Pol. Korr.“-nek most Budapestrol jelentik: az új díjszabás már teljesen ki van dolgozva. E szerint az egész ország tizennygy zonára osztlik a tarifáris tekintetben. A meneti díjak az első zonában: személyvonatoknál az első osztályban 50, a másodikban 40, a harmadikban 20 krajczár; gyorsvonatoknál az első osztályban 70, a másodikban 55, a harmadikban 35 krajczár. A legtovolabbi zonában a meneti díjak következőleg fognak alakulni: személyvonatoknál az első osztályban 8 f. 50 kr., a másodikban 6.20, a harmadikban 4 forint; gyorsvonatoknál az első osztályban 9.60, a másodikban 7, a harmadikban 4.80 kr.

— Légh-józzunk!! — Az 1878-ki kiállításnak is meg volt a maga balon captija, a mely oly nagy hirre tett szert; de ugy lát-szik az 1889 kiállítás sem akar hátrább maradni. Godard léghajós ugyanis már megkezdte az avenue Kleberen egy léghajózási állomás létesítését. A kötélen föleresztett léghajó négyszáz méter magasra fog emelkedni s minden fősziás alkalmával husz személyt visz a magasba.

— Arverés a királyi táblákra. Tegnap-előtti számunkban jeleztük Arad sz. kir. város és Arad megye bizottsági tagjainak azt a bizalmas jellegű értekezletét, mely a város és vármegye által egy királyi tábláért adandó áldozatok mérvét beszélte meg. Habár az ottani lapokat irányadó helyeken, egyelőre, a rendkívüli közgyűlések megtartásáig hallgatásra kérték az ügy érdekében, egyik ellenzéki lap mégis elárulta, hogy mily őszeg erejéig akarnak részt venni az aradiak ebben a zajos licitációban. A r a d m e g y e ugyanis 10,000 f. szándékozik följánlani a kir. tábla elhelyezésére. Arad városa részéről s z i n t é n 100,000 f. hozzájárulás biztosítása tervezetik a kir. tábla elhelyezéséhez, sőt egy marosparti teleknek a z i n g y e n átengedéséről is van szó. A város már korábban is tett ajánlatot, fölterjesztést intézván a kir. tábla elhelyezésére, följánlván a színház-épületnek a Szabadság-tér felé eső részét. Most azt tervezik, hogy ezen ház bérjövédelmének tökéjével kínálja meg a város az államat.

— Tanuló kerestetik a nyomdában.

— A Szilágy-Somlyón talált kincset 36 ezer forintot fogja megvásárolni a nemzeti muzeum számára a kincstár, az államháztartásban ily czélokra szánt összegből. Minthogy azonban ily nagy összeg ily czélokra a költségvetésben nincs előirányozva, a kifizetés előtt még javaslatot kell benyujtani e tárgyban a képviselőházhoz. Addig is a felek képviselői meg egyeztek abban, hogy az állam 3 részletben fizethesse ki a kincsek értékét; az egyik részletet (12,000 forintot) az idén júliusban, a másik harmadát decemberben, az utolsó részt pedig a jövő évi júliusban.

— Roskovics Ignác Szoboszlón. Roskovics Ignác az „Oszt. magy. monarchia irásban és képekben“ szerkesztősége megbízásából f. hó 5-én az estli vonattal Szoboszlóra érkezett, hogy ott a „Hajdúság“-hoz a vállalat egyik legavatottabb toll által magirt részéhez felvételket eszközöljön. A művész, ki — tudva evöleg maga is hajdumegyei születésű, a város népszerű főjegyzője Szivós Géza vendégszerető házához szállott, honnan f. hó 7-én a nagy hortobágyi pusztával határos angyalházi pusztára tett a művész kirándulást. Mint szoboszlói levelezők írja, Roskovicsnak mindjárt Szoboszlóra érkezése után érdekes kis kalandja volt. Alig szállott le ugyanis a művész kocsjáról, midőn ölüel magasabb nagy bajszu marczona hajdu alak állit elibe: „Hát tekintetes festő uram, ha szavammal nem sérteném, feljöttem, ehunn van a feleségem is az ambituson, hogy hát „nézne át bennünket, kellünk-e vagy nem!“ Mire a művész töle megszokott szeret-treméltósággal magyarázta meg az előszóltott iruló piruló menyecske előtt, hogy kell ám a modell, de csak — holnap.

— A nagyváradai püspök Tetélen és Barádon. Dr. Schlauch Lőrincz n.-váradai püspök szerdán Tetélen és Barádon járt bér-málás végett. Tetéltre, a hol gr. Zichy Géza vendége volt, Furtáról érkezett, Tetélenről másnap reggel Barád községbe ment át. A község határánál a tordai járás főszolgabírája Vattay Géza és Weitterschütz szolgabíró, a szerepi, nagybajomi és bárándi la-

kosság előkelősége, a szerepi önkéntes tüzoltó-egylet stb. fogadták. Toth Ferencz Barád község nevében üdvözlőlván a magas vendéget, 50 tagu lovas bandériummal élén, megindult a menet a templomba, hol ünnepélyes mise után kezdetét vette a bér-málás. A templomi ünnepély végeztével tisztelegtek püspök urnál az előkelő hölgyközönség, a püspökségi uradalmak bérli, a bárándi ref. egyh. előjárósága, Barád község előjárósága, Udvari község előjárósága dr. Tom Béla vezetése alatt, a szerepi önk. tüzoltó-egylet parancsnoksága stb. Megtekintvén még püspök ur a kath. iskolát, taracz durrogások közt hagyta el a községet.

— Süketeknek. Egy személy ki egyszerű szer által 23 éves sükettség és fülgugásból gyógyult ki, hajlandó ezen szer leírását nem nyelven bármely hozzafor-duló szenvedőnek ingyen teljesíteni. Lakczim: J. H. Nickolsson, Wien. IX. Kolinngasse No. 4.

— Köhögés, rekedtség és elnáthosodás ellen csak egy a szer, Egger számos kitüntést nyert mellpastillái. Ajánljuk t. olvasóink különös figyelmébe. Kapthatók 25, 50 kros és 1 f. os eredeti dobozokban Debreczenben: Tamásy Béla, Murakóy László, Miha-ovits István, Tóth Béla, Dr. Rotschnek V. Balázs Odva, Örvényi Ottó arad gyogy szertárában.

— Köszvény és rheuma betegeket különösen figyelemztetjük K w i z d a k ö s z v é n y folyadékára, nemcsak nélkülözhetlen háziszer köszvény, rheuma- és idegbántalmak ellen mely minden osztálynál befészkelődött, de számos orvos által gyógyászataok is használtatik. K w i z d a k ö s z v é n y folyadék csak az it-található jeggyel valódi, minden gyógy-szertárban kapható. Egy üveg 1 f. Ft. Fő-riktár Kwizda Ferencz János osztr. cs. k. és romá kir. udvari szállító k o r n e - b u r g i gyogyszertárban Bécs mellett.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos: Vértési Arnold. Főmunkatárs: Kerecz Vilmos.

Ibolya batist
nyári idényre.

Női ruhakelme
gyanánt ajánlja

Kunz József és Társa
özég.

Tisztelettel értesitem a n. é. kegyeletes közönséget, miszerint a ritka szépségű, legújabb fajtájú **sírkövek** nagyválasztékban megérkeztek, s azoknak, valamint a régi sírköveknek is az eladását, igen jutányos árban, közrebocsátom.

Tisztelettel
Boros Sándor
Debreczen, Kis-várad-utca 2102. sz.

Köszén-kátrányt
legjobb minőségben
zsindely és deszkatekők
behuzására

mely által azok tartóssága kétszerte hosszabb, továbbá csulópok, melyek a fődbe ásatnak, kerítések s gazdasági eszközök befestésére, hordókban á 50 egész 200 kiló súlytartalommal, továbbá saját gyártmányu COAKSOT (pirszén) kovácsok és lakatosok részére ajánlja jutányos ár mellett

a légszeszgyár igazgatósága
DEBRECZENBEN

Olaj- és vízfestőszerei
festőminták
nagy választékban kaphatók
László Albert
könyv- és papirkereskedésben,
Debreczenben,
főiacz 1584 (a Bika szálloda mellett.)

Géptulajdonos urak
figyelmébe!
A c-éplési idényre
ugyszintén
gőzmalmokba
a legjobb bizonyítványokkal ellátott
gépészek és fűtők
kaphatók és megrendelhetők
Schwarz Márton
elsőrendű közvetítő és tudakozó intézetében
Debreczenben, Széchenyi utca 1762. sz. a.
Ugyanott a legjobb bizonyítványokkal
ellátott **mindennemű cselédek** kaphatók.
Vidéki megrendelések azonnal s pontosan
eszközöltetnek.

A széchenyi kertben, a „Springer“ f. é.
szöllős kert
kényelmes nyárilakkal,
fürdőházzal és szép parkkal
eladó vagy bérbe kiadó!
Péterfia-utca 923. sz. a. a „Margit“
fürdő közvetlen közelében
2 butorozott szoba
egész évre, vagy a nyári idényre
kiadó.
Értekezheti a megtekintés végett
Széchenyi-utca 1813. szám alatt a tulaj-
donosnál.

KASZANYITZKI ENDRE
előbb
Kuhinka
István K.
üveg, porcellán, lámpa-házartási és konyhaeszközök nagy raktára,
Debreczenben.
Tisztelettel ajánlja pontos kiszolgálást és a legolcsóbb árakban elsőrendű gyártmányokból következő idényezéseket, u. m.:
fagylaltkészítő gépek, fagylalt-szelencék, hűdekvé készletek, hűtő-
dezsák, hűtő jég-szekrények, legjobbnak bizonyult egészség-i szódavíz-gépek, nonplusultra kávéfőző gépek, kerilámpák, tükrözöt kertü golyók, mozdó asztalok, mozdó készletek, chin-ezüst: evőeszközök, disztárgyak
továbbá utazók részére legelőszérűbb
gyor-fűzők, kézi- és utazó tükrök,
zsebpoharak.
Postai megbízások a legnagyobb figyelemmel és készséggel teljesítetnek.

A FELSÉGES KIRÁLYI CSALÁD KEDVENCZ ASZTALI ITALA.

KRONDORFI SAVANYUVIZ

a t. köznség figyelmébe ajánlatik mint a létező legkitűnőbb savanyuviz.

KITÜNŐ BORVIZ

Nagyhatású gyógyital a lélegzési-, emésztési- és vizező-szervek hurutos bántalmainál, általában mindazon esetekben, a melyeknél orvosi rendelet szerint savanyuviz használandó.

FŐRAKTÁR:

Csanak Józsefnél.

A FELSÉGES KIRÁLYI CSALÁD KEDVENCZ ASZTALI ITALA.

GYÖRI IGNÁCZ Debreczen, főté, a „BIKA” szállodával szemben.

Legfinomabb illatszerek, högy és fogpor glicerin crème.

Ajánl nagyválasztékban és jutányos árak mellett

Női férfi és gyermek fehérműveket,
vászon asztal terítők, kávés és (desszert)
esemege garniturok, asztalfutó, közép-
védők, tálcza, kendők és disz-
törők készen, kezdve és előjegyezve,
nagy raktár a legjobb minőségű
kötő, himző és horgolópamutok,
selymek és mindennemű rü-
vidárak és szabó kel-
lékekben.

Menyasszonyi

KOSZOPUK
és
FÁTYOLOK.

csipke

**csipke és csipke-
függönyök,**
szallag,
rüsck, bodrok,
valódi francia szabásu
vállfüzők,
czérna, selyem és glacc keztyűk,
legujabb női, trico derakak
és blusek, **fiú és leány ruhács-
kák,** trikó, terno, D'lain és fou-
léból, női és gyermek diszköté-
nyek és ruhavédők.
Férfi, női és gyermek harisnyák
Mindennemű gyermek kelengyék
és keresztelő készletek.

GYÖRI IGNÁCZ Debreczen, főté, a „BIKA” szállodával szemben.

Férfi nyakkendők, vászon és selyem zsebkendők.

Gazdálkodók, Gőzmalom- és Fürdőtulajdonosoknak.

A közeledő eszélesi idény aka mából van szerencsém o. ügyemőb-
sajánlani, hogy egyik legelső és legnagyobb TÖMÖR, DARABOS és
KOCZKA POROSZOR-ZÁGI KÖSZENBÁNYÁTÓL agynökséget vál-
latam, és elfogadok rendelvényeket legjobb minőségű

porosz köszénre

melyet bármely ádomára bermentve a legelsőbb árban szállítok.
Bőve... kivanatra levéniel is szolgálok.

A helybeli és vidéki t. kereskedőket tisztelettel felkérem élesztő
szükségleteiket a közeleő pünkösdi ünnepekre f. é. június 3-áig nálam
bejelenteni, hogy azokat keuo időben postán vagy vasúton reudeltetésök-
hez juttassam.

A sorsjegytulajdonosok

figyelmét bátor vagyok felhívni azon körülményre, hogy minden kül- és
belföldi sorsjegy kibuzása iránt nálam csak 5 kr. utanezési díjért tu-
dakozódhatni, nyeremények esetében pedig a titoktartás biztosítottik.

Debreczen városában az én ná a m vásárolt 1887. évi július 5-iki
XII. jótékonyezéni sorsjegy ny-rté az első 60000 fritos nyereményt. —
Ezen sorsjegy 2 firtet vásároltatott, szám. 55225 volt.

Ezen sorsjegyek a június 27-iki húzatra darabonként 2 firtet, 10 db
vétnél **EGY INGYEN** sorsjegyvel nálam kapna ós.

Még azon körülményt is bátor vagyok felhívni, hogy az 1886. ap-
rilis 24-én megjétt III. Kincsem sorsjegy húzásánál a 3-ik nyereményt
5000 friot a nálam vásárolt sorozat 2710. szám 5. nyerte meg.

Atolvasott ujságokat 10 kr-ért kilóját vá-árlók.

Gazdasszonyoknak ajánlom az elősmert kitűnő vaskályha fényzámat,
azon megjegyzéssel, hogy a vasporrali nehézség tisz-
títás ezáltal egészen mellőzhető. Egy üveg ára 65 kr.

Szikszay „MARGIT” Nagyerdei és Telegdi gőzfürdő jegyek
kaphatók.

Becses pártfogást kér tisztelettel

Mendelovits Lajos

m. kir. löpor és szivar árudája
Debreczen, a városházzal szemben.

Az összes orvostudományok tuora

Dr. Tihanyi Sámuel

kezel mindennemű

száj és fogbajokat,

odvas fogakat

ajdalom nélkül (érzékletlenítés által) távolít
el; fogakat töm porcellán, ezüst-, arany-
nyal, s egy állandóan alkalmazott (ameriká-
ban képzett) fogtechnikus segítségével a leg-
czélzertőbb

műfog betéteket eszközi.

Rendelő órák reggel 8-9-ig,
délután 2-5-ig.

Vendéglő változtatás és megnyitás.

Van szerencsém értesíteni a n. é. kö-
zönséget, hogy a Csapó-utcán volt ven-
dégglömet Kis-uj-utczára

a Guszmann Róbert ur házához
áttettem, s azt

1889. június 2-án megnyitom.

Vendéglömet jóízű ételekkel, több
rendbeli jó kezelési érmelléki borokkal s

jégbe hűtött italokkal

jól berendeztem.

A nagyérdemű közönségnek becses
pártfogását kérve, maradok tisztelettel

Nagy Gaborné

vendéglős.

Bamulatosan hat.

CZERNY „TANNINGENE”

Legujabb, olom nélküli, ártalmatlan egyedül
legjobb

hajfestőszer

haj és szakál, ugyanint szemöldökfestésre, mely-
lyel a leggyorszerűbb módon csak egyszeri hasz-
nálattal a haj ugyanazon biztos, szép és fényes
barna vagy fekete természetes színet visszanyeri
melylyel az őszülés előtt bírt; a színt szappannal
mosás és gőzfürdő som változtatja. Ára 2 frt 50kr.

CZERNY EREDETI

„keleti rózsateje”

törvényesen védve.

(Original Orientalische Rosenmilch.)

a bőrnék igen finom, vakkító fehérségű és oly

fiatal friss színt kölesönöz,

mely más szer által el nem érhető, kitűnő még
májfolt, szeplő, bőrpattanás, nem szép arcszín
és napsütés ellen, eltávolítja a bőrnék tisz áta-
lasságát, minden sárga és barna arcszínt és egy,
id jüleg alkalmas minden testrésze, feltétlenül
ártalmatlan. Ára 1 frt. Bazzamszappan hozzá 30 kr.

Czerny J. Antal, Becs. I., Walfschgasse 5

a es. k. údv. opera közelében.

Vidéki megrendelések utánvét mellett pontosan
eszközöltetnek.

Raktár Debreczenben: Dr. Rothscknek V.

gyógyszerész urnál. Miskolczon: Dr. Hercz

Móricz gyógyszerésznél. Ungvárt: Hoffmann

Béla gyógyszerész az arany országhoz. Kassán:

Wandraschek Károly és Megai Gustáv

gyógyszerész uraknál. Szegeden: Barcsay

Károly gyógyszerésznél. Aradon: Eliás Armin

illatszerezsnél. Temesvárott: Stefan J. Tar-

csay (Apotheke zur Marienhilf Fabrik) Budapestén

Török József gyógyszerész, Király-utca 12 sz.

Csak akkor valódi, ha Czerny J. Antal nével
van aláírva.

Sziveskedjék a hirdést esetleges szűkségletének
fedezése végett kivágni, miután ritkán jelenik meg.

„Zacherlin”

A legkitűnőbb szer
minden rovar ellen.

E kiválasztott különlegesség meglepő erő-
vel és gyorsasággal megsemmi-it minden ker-
tékony férget lakásokban, konyhákban épen
ugy, miként házi állatainkon, istállókban s nő-
vényeken, üvegházak és kertekben. Valódi
minőségben eredeti üvegekben néva áírás-al és

védjegyzetl kapható. A mi liza papirosban adatik, az sohasem „Zacherl” különlegesség.

Valódi minőségben kapható:

Debreczenben:	Hegedüs R.	Hajdu-Nánáson:
Csanak József,	Kohó H.	Slachta János.
Deutsch Albert,	Beneck A.	Nagy-Kállón:
Szabó S.	Pozsgai Antal,	Nagy Karoly.
Gültl Nándor gyógyszer.	Szent Királyi és Kalenda,	Nagy Károlyban:
Dr. Rothscknek gyógyszer.	Trocányi Ferencz,	Nonn János,
Varga L.	Ér-Diószezen:	Bitalan K. rekcs.
Gaszner K.	Mezey Albert.	Jakob Kaufmann.
Ganofsky L.	Ér-Endrédén:	Püspök Ladányon:
Dömök B.	Gesztaródy K. Ferencz.	L. Mogyorósy jun. & Com.
André K.	Ér-Mihály-Falván:	Székelyhidon:
Veidner J.	Lévay Vincze.	Tunyoghy Lajos.
Tóth Béla,		Szoboszlón:
		Körner Béla.

Raktárak Magyarországon más városokban is vannak, a hol Zacherlin falragaszok vannak kitéve.

PÜNKÖSDKOR.

Ismertelek már kis gyerekként...
Mikor még más játéka kel,
Engem hiába várt az erdő,
Tümekek hangos fészkelé;
Öreg eperfánk a tanuja,
O látta nem egy könnyemet
Mig — óh ma már édes paracsa,
Először megismertelek,
Szentlélek Isten!

Kedvem szerint sehogyse volt bár
— Ma is incselg a kép velem,
A mint jó nagyapám öleiben,
Vén biblíáink betűzetem! —
Ott láttalak mégis kiszállni.
Az ámuló sorok közül...
Zugó szelednek zendülése,
Először ott ölelt körül:
Szentlélek Isten!

És arcom a mint lángra gyújtá,
Csodálatos történeted:
A közeli erdő zajából,
Nem hallottam már egyebet,
Csak a zugó szél zendülését,
Mi észrevétlen vitt, ragadt,
Nagy dolgaidon mámorodni,
Ama kised hajlék alatt...
Szentlélek Isten!

Majd hitte lelke, álmadozva,
Hogy színről-színre rád talál...
Csillagban égő nyelvek ikre,
Itt lent teher galamb valál.
S ha ez el-elrepiült felettem,
Vagy láttam azt lehallani:
Neved siettem áhitattal,
Imádságba sóhajtni,
Szentlélek Isten!

Bolyongtam aztán a világban,
Hol megcsufolt a csöcselék,
Szennyes ajjakról sár miattad,
— Oh hála! — rám is hullt elég!
De szik a hittel csüggve rajtad,
Én feljebb emeltem fejem...
S ott égve a háromezer közt,
Tudtam te vagy, te jársz velem:
Szentlélek Isten!

... Egyszer forogtál csak veszélyben,
Hogy lelke már-már megtagad,
Senyvedve büszke főlánások
Koldus, jég tudása alatt!...
Izreke t'pve, magyarázva,
Hitem már-már hogy haldokolt:
E bölcsességből mi kimentett,
Az első kép varázsa volt,
Szentlélek Isten!

S im most is, e nagy alkalommal,
Az hájt a porba térdemet:
Mig lelke, mint lég nap hevtől
Az áhitattól megremeg!
S hogy hitem így a régi lánggal
Még újra-újra fellobog:
Nem kérhetek én soha töled,
Más lelki szent ajándokot,
Szentlélek Isten!

Szabolcska Mihály.

Parasztot eszik.

Színész történet.

Irta: Rónaszéki Gusztáv.

Abban a boldog, régi időben történt, a mikor én Székely-Fehérvár ós koronázó városában toltam Tháliának nyikorgó sekerét, mint 30 forintokkal díjazott chorista növendék; me y harmincz forintok az igazgató üzleti könyveiben rendszeren elszámoltának; de én általam természetben sohasem láttam tak vala.

Más szóval, a gagém felől biz én ében is meghalhattam volna, de hát a ki a madárnak fészket ad — ad az a szegény choristanak is egy protektort; azon elsőrendű színészek közül, a kik oda mernek vágni az igazgató asztalára üköllel és meg merik mondani az igazat, hogy:

— Ha nincs pénz?

Nincs színész!

Ilyenkor a hatás elmaradhatlan. Még a szegény — hátul szerénykedő — chorista is részesül a majdli áldásos mi voltában. A majdli, az tetszik tudni, 5 hatos ebedre.

Ilyen derék protektorom volt nekem akkor B. Gyula bátyám, a kinek művészi egyéniségét legjobban jellemezte egyik kollégája, a ki arra a kérdésre, hogy:

— Milyen színész az a B. Gyula? azt felelte:

— Hát nagyhasu színész.

Kenyéririgység!

Igazán jó színész volt. Legalább én annak tartottam. Jó szívet pedig bizonyítja azon körülmény, hogy nem sajnálta velem megosztani szobáját, ágát, pipáját; csupán azon viszonzolást követni ki, hogy kötelezzem magam öt nappali és éjjeli kalandor-zásaiban kísérni; megöltalmazván személyiségét minden eshetőleges szerencsétlenség ellen és mutatván neki az utat, ha netalán fejében ködös gázok okvetetlenkednének, valamint kötelességem volt az európai egyensúlyt fenntartani, ha protektorom a politika súlyos terhei következtében ingadozni vala kénytelen.

Ilyen állapotban tértünk haza egy alkalommal, a midőn jólelkű protektorom utközben korcsát találván, erőiesen kiadta a parancsot, hogy: — Fiam, itt pihenünk! Ismerem a természetét, tudtam, hogy ilyenkor nem használ semmi kapacitálást. Betámitottunk pihenni Bachus csarnokába.

Egy hosszú asztal körül fehérvári parasztlégények mulattak, lehetek vagy tizen, mindannyi meglehetősen illuminált állapotban. Meghökkenem.

Nem jó lesz ezekkel egy tálból cseresznyét emni, gondoltam, és alázatosan kezdtem könyörögni Gyula bátyámnak, hogy: mennek innen!

Olaj volt a tüzre!

Gyula bátyám, a ki még soha nem reirált, büszkén dülöngözött be — én utánam.

Meginterpellálta erős bariton hangján a korcsmárost két litri erejéig és büszkén, miként egy római imperator, helyet foglalt a kereszties láb asztalnál, a parasztoznak közepette, anélkül, hogy erre engedelmet kért volna.

A hideg borsódzott végig a hátamon, a mint alázatosan kalaplevéve helyet foglaltam mellette.

A vidám parasztlégényeknek nem tettett az interventió, elhallgattak egyszerre és vésztojósó némasággal fejezték ki rossz-szalásukat.

A fogam vaczogott.

Gyula bátyám cseppet sem törődve veszélyes szomszédainkkal, összeszőköldözött az egyik literessel, a másikat elem tolvá bízta tott, hogy: igrál ösem!

Volt is eszembe! Nem bírtam volna felemelni a literest, ugy reszketett a kezem. Rövid, kinos csend után az egyik nyálka paraszt oda szól ugy félvállról mi felénk nagy betyke hangon:

— Köszönni szokás, ha bejövünk a szobába! —

Részemről teljesen az ő nézetén voltam, felugrottam azonnal, akár csak egy padgöli és alázatosan kivántam nekik jó estét; hanem derék protektorom lassan hátra fordította bozontot fejét a társaság felé, aztán szépen tempóra vissza, mintha óra műre járt volna, össze huzta nek kis terjedelmű száját és vésztojósó hangon mormogta maga elé, hogy:

— Parasztot eszek!!

Megbénultam, mintha a villám sujtott volna agyon.

A parasztoz egymásra néztek, Gyula bátyám maga elé bánt, én meg valami ékes oratóviai akartam elütni a dolgot; de se gondolat nem jött a fejembe, se ki az ajakamra.

A nyálka legény végre megeresztett egy igen találó megjegyzést, a mi csak annyiból állott, hogy: rimm! Megesővált a fejt, felemelte az elötte álló literest és a bátyám felé köszöntött vele: — Adjon is te! — Siettem kocszintani vele reszkető kezemmel, a mitől aztán a kocszintás éppen olyan hangot adott, mint a halálsengettyű csengése, nekem legalább akkor ugy tetszett.

Gyula bátyám pedig fel sem véve üvegét, ismételte az előbbi fejtét, még iszonyabb hangon mormogta hozzá:

— Parasztot eszek!

— Mit mondott? — kérdi az egyik a népből.

— Hogy parasztot eszik! — viszonzá a nyálka.

A somfa botok kezdtek előkerülni az asztal alól, láttam, hogy a harez elkerülhetlen és tisztában voltam vele, hogy a gyözők nem mi leszünk. Kerestem az ajtót véveteg szemekkel; de bizony nem találtam meg a nagy trémától. Csaknem sirva fakadtam, öszszetett kézzel kértam az én jó protektoromat, hogy menjünk innen; de ő konok macakasságában mindenre csak azt felelte, hogy:

— Parasztot eszek!

— Az istenért Gyula bátyám, ne egyik most parasztot! — kiálték fel végső kétségbeesésben, a mint láttam, hogy a nyálka paraszt hosszú somfa botját művészi tükélylyel forgatva a levegőben, oda áll nagy büszkén Gyula bátyám elébe.

Hozzákezdtem egy matyánkhoz, de nem bírtam tovább menni az „add meg nekünk”-nél. A nyálka legény oda állt egészen a Gyula bácsi orra elé és harsány hangon kérdezte tőle:

— Mit eszik az ur?!

— Parasztot! — felelt Gyula bácsi egykedvűen.

A somfa bot karikát csinált a levegőben. Elszántam magam a halálra.

— Hát aztán miért eszik az ur parasztot? — interpellált a legény még magasabb hangon.

Gyula bátyám erre hirtelen felállt, gyorsan homlokon esőkölte a legényt, a szemek közé mosolygott s kedélyesen felelte vissza:

— Mert szeretem a parasztot!
Tableaux.

— Az már egészen más! — mondá a paraszt.

Hogy ezután közvetlenül mi történt, arra nem emlékszem, mert a hideg formaliter kirázott, hanem annyit bizonyos hogy még reggel felé is együtt táncoltunk a parasztokkal, a kiket Gyula bátyám megakart enni.

Bolyongás.

I.

Kiket a sülyedéstől
Megmente két karom,
Azok munkálnál épen
Vesztet — romlásomon
Az egyik gunynyal üldöz,
Más meggyalázni vágy,
Én meg se látom őket,
Csak haladok tovább.
Hisz aki másokat bánt
Nagyon szegény lehet,
Ne sértse hát meg ajkad,
Mít másnak ad — kezud.

II.

Van oly czudar — ki darván
Szegény szívemre ront,
S míg rózsáit letépi
Szememből könyvet ont,
Visszhangzik merre járok
Ingerlő kacagása —
S már már feledve mindent
Leszálok a mocsárba...
De feltűnik előttem
Imádott, édes orcád...
A sárban hagyom öt lenn
S haza fatok — te hozzá!

III.

Sok volt a küzedelemből
Elég lehetne már,
Egy kis kunyhóra vágyom,
Hol csend és béke vár.
Vadászsa más a tapost,
Ki harchoz jobban ért,
Emelt homlokokkal ugy sem
Nyerhetni mábért...
Egy kis kunyhóra vágyom
Zöld hársak rejtékén...
Jer édes kis leányom,
Oda vezetlek én!

Somló Sándor.

Egy levél.

Nagyságos asszonyom!

Csak méltóztassék levelét egyszerűen így cizemni: Putsch Tóbiás urnak Matlárháza (u. p. Hunfalu.) Rendes postaközlekedés van Matlárháza, és a levél czimzettnek bizonyosan kezébe jut.

Ez a Putsch Tóbiás igazgató tanár Igón, rendkívül szeretetreméltó, jókedvű ember, a kinek csak annyi köze van Matlárháza nyaralóhoz, hogy az apósa tulajdona lévén, nagy szorgalommal és munkássággal ennek a kezelését is magára vállalta. Szervedélyes gyermekbarát, a még szepesmegyei gyermekmenhely elnöke) s még szervedélyesebb méhész, de azért ráér atyai gondot fordítani a furdóvendégekre is, a kiknek még a gondolatát is igyekszik eltálalni.

Nagyságod kérdészködésére Putsch a legszivesebben fog felvilágosítást nyujtani még azokra az aprólékosabb körülményekre is, a mik csak a furdórentázot szokták érdekelni. Én magam is Matlárháza nyaraltam a múlt évben s így előre mondhatom, hogy az árakra nézve érkezé adatok megfogják lepni. Talán egész Magyarországon nincs olyan olcsó hely több. A Tátra vidéken meg épen nincs. Csak tessék elképzelní, hogy szép nagy tágas, világos szobát kaphatni 6-8 ft-eti bért, ágyneművel együtt, a pensió pedig hetenkint 9 ft-ba kerül. Persze lehet másként is étkezni s akkor egy-egy ebed (4-5 táll étel) 80 kr-ba kerül.

Ezek az adatok, melyek az anyagi dolgokra vonatkoznak, olyan reclaimszerűen hangzanak, de nem tagadom, hogy végtelenül örvendenek, ha kegyed asszonyom csakugyan Matlárháza választáná nyaralási helyül.

Igaz ugyan, hogy minden ember ott tölti a nyarat, a hol kedve tartja, a hol anyagi tehetsége megengedi, vagy a hova egészségi állapota kényszeríti. De mi, a kiknek hála istennek nem gyógyhelyre van szükségünk, csak pihenő, árnyas fenyvesre, tiszta levegőre, a kik takarékosan óhajunk élni és mégis kényelemmel, a kik a fázason a zajos városi zsvaj után csendre, nyugalomra vágyunk, a kiknek izgatott idegei pihenést keresnek, mi asszonyom olyan furdóra menjünk, a minokról így tavasszal, vagy korábban, tuezat számra innak a felfedező Columbusok.

Pedig nem tagadom, hogy van ezekben az embertől-istentől elhagyott helyekről írott reklam czikkeket én roppant sok komikum; s nem szeretnék ezuttal magam is komikumra okot szolgáltatni, a mikor én is egy ilyen Columbus szerepét játszom.

Azért a félreértés kikértilésére jó előre kiletem, hogy az én furdóm, illetoleg nyaralóm bárha a nevét nem is igen hallotta még asszonyom, nem tartozik ebbe a kategóriába. Mindenek előtt a Tátrában van, ahol igen helyesen egymásután terem a sok új nyaraló épen mint Svájcban.

Matlárháza is így termett pár év előtt s szerencsés fekvésénél, s természeti előnyeivel fogva néhány év múlva talán lefozi a Tátrafüredet is.

Ha Putsch urat előre méltóztatik értesíteni, akkor a poprádi vasúti állomásnál az ő olcsó kocsjára fogja várni nagyságodat, s jól készült országuton két órai kocszás után, daczára hogy mindig hegynek felele kell menni, Matlárháza jut az ember. Az a panoráma, a mit ez a kedves hely nyujt rendk. vül meglepő, s ellenáthatatlan vonzódsára, barátságára, szeretetre készet. Négy-öt csinos jól épült villa kényeskedik a hegyek tövében, sűrű fenyvesek között. Az én tavalyi szobám teraszáról csaknem átollelhettem a Lomniczi csucsat, az egyik ablakból gyönyörködhettem a réten futkázó gyermek-pajkos játékaiban, mig ha egy másik ablakomat nyitottam ki, a fenyfő ága becsapódott szobámba, s a sűrű fenyves erdő kedves illata terjedt el egy perc alatt. Kihajoltam s óráig eltdutam merengeni a ház előtt folyó hegyipatak rohamos futásában, a mint az óriási kövek között habot verve, kavargva, zúgva, mormogva sietett lefelé.

Asszonyom, higye el nem is tudom elképzelní, hogy az ember másol is nyaralhat, mint e helyen, vagy egyáltalán a Tátra vidéken.

És ez az én szerencsés Matlárháza a központja mindennek a mi szép, s a mi meglekintésre előírva van. Akár Tátrafüredre, akár Szepes Bélára (Béla barlang liget) akár Tátraházára akar az ember átsétálni, mindenik furdóhely másfél — két órányira esik. Mikor megutuk a matlárházi csendet (szerencsére ritkán) olyankor reggeli után elindultunk pompás uton mindenütt hegyek között földi epret szedni, meg gombászni, s ilyen nemes foglalkozás mellett két óra múlva észrevétlenül eljutottunk Tátrafüredre. Itt aztán a nagy nri világból, a divatos világból elvezünk egy hétre való s még fokozottabb szeretettel és lelkesedéssel sietünk haza a mi kedves, csendes pihenő fészünkbe, s este a vacsoránál századosor is megállapítottuk, hogy egybevetve a látottakat, mégis csak a legszebb fekvésű hely Matlárháza.

Csak a paradicsom lehet olyan fenséges, mint e kedves hely. (Én legalább ilyenek képelem a paradicsomot) Hegy hegyet ölel, liget ligetet követ, egyik patak fut a másik nyomán, s az emberní magasra nőt buja virágok milliói szinpompában hajlongnak a szellő szárnyain.

Hopp! Most mindjárt lyrái elhamarkodásba esem, pedig ez a furdó levelek kikarólagos privilegiuma. Én csak azt szeretném bebizonyítani, hogy igen helyesen tette asszonyom, mikor Matlárháza gondolt.

„Csendre, nyugalomra, idegerősítő pihenésre van szükségem.” Biztosíthatom, hogy megtalálja itt. Tetszett már hallani, hogy Magyarország két legidegesebb embere Kónyi Mánó és Fenyvesi Ferenoz urak, mert hisz nekik mindig politikussokkal kell érintkezniök s az országgyűlési gyorsírógat igazgatják. Ok is Matlárháza kerestek enyhlést. Este mindig elzártuk a szökőkutat, hogy még annak a locsogása se zavarja éjjeli nyugalmunkat, az udvari komondorunkat „Osztrós”-t pedig börtönbe vetettük, mert egyszer egy egész éjt át az új holdat ugatta. Mikor meg annak a hírét vettük, hogy házigazdánk mulattásunkra a társalgó teremben zongorát akar elhelyezni, fitykös botokkal felfegyverkezve állunk eléje, hogy életbalál veszélyben forog, ha tervéről azonnal le mond.

Pihenni akar nagyságos asszonyom, akkor csak Matlárháza menjen. Megfogja látni, hogy nincs kellemesebb salon annál, mint a melynek négy falát fenyvesek alkotják, s közepén forrás bugyog fel. (Az egyik legkedvesebb hűsítő helyet ugyanis salonnak hívják.) Meg fogja látni, hogy az otthonias kényelemmel nem ér fel semmi divat-látvány. Egy-két ponyolán kívül csak akkor lesz szüksége fenyvesebb toilletre, ha Tátrafüredre, vagy valamely szomszéd furdóra átsétál. Milyen boldog érez les az, mikor szénakaszál-láskor lekaszálják a rétet, s a levegőben a legillatosabb frissen vágott szénailat terjed szét. A tátrafüred nagy urak közt mindig napokkal azelőtt tudva volt már, hogy a matlárházi páratlan virágos rétet mikor kaszálják, s ezt mint valami ünneppapöt ugy várták; s aztán jöttek hozzánk szénailatot élvezni.

Mikor szép holdvilágos, fényes, beszédés estéken az ember el-elabrándozik itt, s rágondol arra az imádott lényre, a kit szeret, a kiért élni vágyik, a ki egyedül tölti be lelkiismerében a boldogság képe, s százszor, ezerszer elsohajlja a suttogó fenyveseknek, a zugó pataknak, a pajkos esti lepkeknek szíve vágyait. Én is háyszor elpanaszoltam így, hogy legjobban mi fáj — az agglegénynek.

Ismétem nagyságos asszonyom, ha kedves, felejtethetlen, nyugalmas, csendes, pihenő nyarat akar, akkor nagyon jól választott. Csak méltóztassék levelét egyszerűen így cizemni:

„Putsch Tóbiás tanár urnak, Matlárháza, u. p. Hunfalu.”

Öszinte hive
Karczag Vilmos.

MINDEN DOHÁNYTÖZSÉBEN

A LEGJOBB Szivarka Papir
A VALÓDI
LE HOUBLON
Franczia Gyártmány
CRAWLEY & HENRY
PÁRIZSBAN
UTANZÁSTÓL MINDENKI ÓVATIK!

Jó tanács

aranyat ér! E szavak igazságát különösen betegségi esetekben lehet megismerni és ez okból jönnék Richter kiadó intézetéhez a legszívesebben köszönőiratok. A Betegbarát című, rajzokkal ellátott kis könyv elküldését, mint a szerkesztő meggyőzően hozzájárulástól értesítéssel bizonyítja, a benne foglalt tanácsok követése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, a kik már minden remény feladtak. E könyv, melyben hűszéves tapasztalat eredményei vannak letéve megőrizve a legkomolyabb figyelembevétel minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e hecos könyvet megszerezni óhajtja az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címzet s ezimeze a levelező lapot Richter kiadó-intézetbe Lipcében. A megküldés ingyen történik.

Salzburg-parschi
Vizgyógyintézet

a Gaisberg aljában, a várostól 15 percznyi távolságban, pompás alpesi panoráma, vizgyógyászati, massage, elkövéredés elleni és lábadozóknak alkalmas, vilamos fürdők, svéd gyógytornászati, tornászattal és uszómederrel. Teljes ellátás naponként 2 frt. Prospectusokkal szolgál Dr. BREYER.

CZIGELKAI LAJOS-ISTVÁN

forrás **forrás.**

jódtartalmu, szikélegkonyhasós savanyuviz.

Borvíz, legzadagabb szoda- és szénsavtartalommal.

A legújabb vegyelemzésnél a Czigelkai István-forrás ásványvize nátrion és szénsav tartalmára nézve (1000 súlyrészt vízben 16 722 nátrion és 6 784 szénsav) oly dúsagadagnak bizonyult, hogy tartalmával az eddig ismert bel- és külföldi ásványvizeket teljesen felülmúlja.

Mindenek okánál fogva a Czigelkai István-forrás ásványvize savanyu borral vegyítve, egy erősen pezsgő, s emellett az üdítő, kitűnő italelvező, a melynek kisérsége az emésztésre is bír befolyással.

A Lajos-forrás rendkívül hatásosnak bizonyult a gyomor-, bél-, húgyhólyag- és légutak bántalmainál s görvélkóránál.

Kizárólagos raktár és szétküldés Magyarország részére

ÉDESKUTY L. magy. kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállító által — BUDAPESTEN. —

Ugyanúgy kapható minden gyógyszerárúban és fűszerkereskedésben.

RAKTÁR DEBRECZENBEN:
Csanak József és Geréby Fülöp uraknál.

Riffner's CONFIFEREN-SPRITE

egy beteg vagy gyermek szobából sem szabadna hiányozni.

Egy fertőtlenítő szer az, mely az üde, hamisított, erdei azonos levegővel töltött be-sobájúka, egy nélkülözhetlen beégyrészi szer gége és idegbajoknál, egy kitűnő szájvíz nyas és torok bántalmak ellen.

A Riffner-féle Confiferen Sprit csak is egyedül a gézitónél BITTNER GYULÁNÁL gyógyszerész Reichenauban, alsó Ausztriában kapható.

Egy palack Confiferen-Sprit ára 80 kr., 6 palack 4 frt, egy szétszóró készülék hozzá 40 kr., egy patent szétszóró készülék 1 frt 80 kr.

Óvakodjunk a hamisítástól

Mintán a Riffner-féle Confiferen-Sprit körülbelül 3500 laboratóriumban utánzóztatik, a t. közönség felkereti, hogy csak is Riffner-féle Confiferen-Spritet kérjen, s ha lehet egyenesen a feltaláláshoz (Julius Riffner, Apotheker in Reichenau, Niederösterreich) forduljon, ki 3 palackos szállítást már minden osztrák vagy magyar posta állomásra minden díj és portamentesen szállít. Debreczenben kapható minden gyógyszerárúban.

Kwizda

ca. és k. kizárólag szabad.

mosdóvize
lovak számára.
(Restitutionsfluid)

Hosszu évi tapasztalat szerint erősítőnek nagyobb faradalmak előtt és újra erősítőnek nagyobb faradalmak után, u. m. külső sérüléseknél, köszvény, rheuma kifeczomodásoknál, a bőr érzéketlenségénél stb. 1 üveg ára 1.40 kr.

Valódi minőségben kapható az osztr. magy. birodalom minden gyógyszerárúban és gyógyszerkereskedésében.

Csalások akakályozása miatt keretik a u. é. közönség vételnél mindig Kwizda gyógyszerit Gichfluid kéri és arra ügyelni, hogy minden üveg egy vörös papirszelettel, melyen aláírásom és védjegyem van, el legyen látva.

Naponta utánvételi szétküldés Kwizda Ferencz János, osztr. cs. és k. román kir. állászeres udvari szállító, központi gyógyszerárú által Korneuburgban.

Korona forrás legtisztább és legoliosabb égvényes savanyuviz raktára Debreczenben és vidékére.

Korona forrás legtisztább és legoliosabb égvényes savanyuviz raktára Debreczenben és vidékére.

Korona forrás legtisztább és legoliosabb égvényes savanyuviz raktára Debreczenben és vidékére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep áru csarnoka ajánl

friss töltésű korona forrás és egyéb ásványvizeket, mindennemű **fűszer árukat,** tisztán kezelt vörös és fehér gyógyborokt, oliva és ásványgép olajat, vaselint, legjobb minőségű **koosi kenőcsöt** jutányos árak mellett.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep áru csarnoka. Nagyvárad-utca, megyeház mellett.

Korona forrás legtisztább és legoliosabb égvényes savanyuviz raktár Debreczen és vidékére.

Szent-Királyi és Kalenda Debreczen.

Padlózatok számára:
Keil Alajos

Padlózat-fénymázát
Bécsből

mint legkitűnőbb mázólo-szert puha padló számára: szagtalan, hamar száradó, szép fényes és tartós. — 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr.
— 1 kis " " " " " 68 "

Keil Alajos Bécsből,
Viaszk-kenőcsét

mint legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szert kemény padló számára, — 1 köcsög ára 60 kr.
legmelegbben ajánlja

Szent-Királyi és Kalenda.
DEBRECZENBEN, a városháza épületében.

Megrendelését olyan helyeken a hol raktárak nincsenek Alois Keil, Wien IV. R. szelgase 5. gyári raktárakban intézendők. Egy 5 kilós csomag ára 6 frt. o. é.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ
első magyar gép és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntődjé
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet

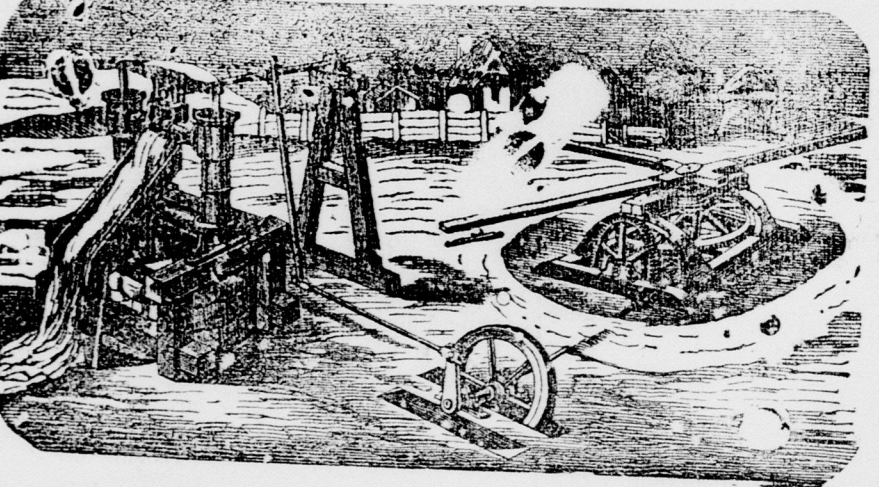
kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánok részére, modern technical alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK
felszerelésére

szagmentes ürszékek
felállítására s minden vízműi munka gyors és pontos kivitelére.
Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kivanatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFOLDI SZIVATTYU GYÁRA

Szerkesztő Széchenyi

előzetes valamennyi minden k

Értesített

XV

Gróf

A lap ö k

kérzirat

"A vezetés

lekedés

jesztés

Nógrád

sától h

kor tar

merése

és hely

Lajos

vármegy

Ke

5-én.

Ferencz

Válas

A

Debrecz

gyült.

lasztó k

üresedés

Lélek k

vel indult

egyének

vehemen

zés nag

Ez

tól, mel

vó párt

zenben

ket, elv

és elvel

Mo

badelví

torithat

régi és

eszmék

getlensé

rammja,

melyet

melynek

föltéke

a régi

nevé

helyett

kozott

helyébe

hivatkoz

Az

eddig az

kozott,

melynek

A

az eszkö

mélto m

az elvek

való fen

A

eserl

hanem

nie és k

ha elfog

zatos fe

alkotás

jogosult

geseket

kiknek o

egyenest

párt vez

vetkezik

Ép

lekednek

ról, a k

kozta

nak nyil